

ПОВЬЯ КЫВ

2009 вося сора 3 лун

2 (28) нѣтас

**Ольга Зарубина,
Шойнаты сикт,
Корткерӧс район**

Быд мортлӧн эм аслас дона да муса ёрт. Кодлы позьӧ висътавны ассьыд став гусятортӧ да матыстыны и зэв ыджыд могӧн. Сійӧ некор оз ӧддорт тӧнӧс, пыр кывзас и сетас дельнойӧ совет.

И татшӧм ёртӧн мем лоӧ менам муса мамӧй. А мамыд быдӧнлӧн эм. Ӧд мамыд быдтас, вердас, удас, кывзас, светӧ лӧдзас, велӧдас водзӧ овны. Мам дорад век шоныд, абу гажтӧм. Позьӧ матыстчыны сы дорӧ быд могӧн: и шогӧн, и бурӧн. Мамыд бураа кывзас, велӧдыштас, а, гашкӧ, и шогсыштас тӧкӧд ӧттшӧтш. Но некор оз сувт тӧныд паныд. Сійӧ век лоӧ тӧкӧд, весиг сӧк, кор тӧ лоан сысянь ылын.

Ме думысь кӧ, мамыд медбур ёрт. Быд челядьлы колӧ пыдди пуктыны ассьыс мамсӧ. И ме зэв ёна донъяла ассьым бур, муса мамукӧс. Мем сійӧ коляс сӧтшӧмӧн нӧм кежлӧ.

**Владимир
Васильевич!
Чужан лунӧн
Тӧянӧс!
Ыджыд шуд да
крепыд
дзоньвидзалун
Тӧянлы!**

**Юркараса
коми
культура
шӧринын
Владимир
Тиминлӧн
творческой
рыт.**

***

Миян Кузя кыис шыр.
Шырнад ворсис зэв нин дыр.
Каньным тӧрыб вӧли мед,
Сылы шырыд эз и шед.

Вӧрӧ ветла радпырысь,
Ог и мудзлы шӧйтнысӧ.
Вота озсӧ зэв гырысь,
А бӧрсӧ мунны ог аддзы.

Ок и лӧсьыд гожӧмнас,
Лолав сӧстӧм сынӧднас,
Ь (знакыс моз жӧ чӧв ола)
Гажа гуляйт рытъяснас,
А лок тӧ гортад дас часнас.

Юлия Хозяинова,
Гам сикт, Изьва район

Finnougoria.ru

Ми, Гожся университетын велёдчысьяс, тёдмасим Нина Обрезковакөд – енбиа гижыськөд, www.finnougoria.ru сайт-тын «Логос» юкөн лосьодыськөд.

«Логоссö» Нина Обрезкова вöчö аслас уджъерткөд – Россияса финн-йöгра культура шöрин-нын зильысь Анна Баженовакөд. Юөръяссö чукөртмаөсь куим тöлысь, шыөдчылöмаөсь том да арлыда гижысьяс дорö, корö-маөсь налысь гижөдъяссö: кыв-буръяс, висътыяс, вуджөдöмъяс.

Неуна лист бок йывсыс. Сийös юкөма көкъямыс юргижөд серти: öтиö пыртöма литератур-каөд йитчöм юөръяс, мөдö чукөртöма поэзия, коймөдö – проза, нельөдö – драмтургия, челядлы гижөдъяс витөд юкөннын, вуджөдöмъяс – квайтöдын. Сизимөд юргижөд улö чукөртöма критиче-ской статьяс. Торйөдöма и выль небөгъяс йылысь юөръяса юкөн.

Медводдза юкөнас висъ-тавсьö финн-йöгра гижысьяслөн чукөртчылöмъяс йылысь, көни найö видлалöны литература йы-лысь уна сикас юалöм.

Поэзия да проза юкөнъя-сысь поэьö аддзыны кывбуръяс, висът-повесътыяс. Менам чужан

сиктысь – Изьва район-са гамысь Любовь Ануфриева (Эстонияса гижысь Арво Валтон вöзйöма сылы босътны Баяр Люба псевдоним) тшөтш веськалöма поэзия юкөнö.

Драматургия юргижөд улын чукөртöма пьесаяс – проза да поэзия юкөнъясын моз жö став финн-йöгра войтырыслысь.

Челядлы литература юкөн-нын висътавсьö гижысьяс йылысь, кодъяс гижöны челядлы, тайö юкөнас вайөдöма и мича серпасъяс.

Вуджөдöмъяс юргижөд улö пыртöма уна сикас кыв вылö вуджөдöм гижөдъяс. Сидз, «Логос-сыс» поэьö аддзыны, мый Анже-лика Елфимовалысь кывбуръяссö франция кыв вылö вуджөдö Себа-стьян Каньоли.

А выль небөгъяс йылысь юкөннын петкөдлöма, кутшöм выль книгаяс петöмаөсь бөръя куим во-нас. И абу сöмын Россияса финн-йöгра регионъясын да рөдвуж Эс-тонияын, Финляндияын, Эстония-ын, но и Москваын да Санкт-Пете-рбургын йөзөдöмсö.

Нина Александровна висъ-талис, мый кыкөндылы, дерт, сьöкыд вöчны тайö уджсö, но

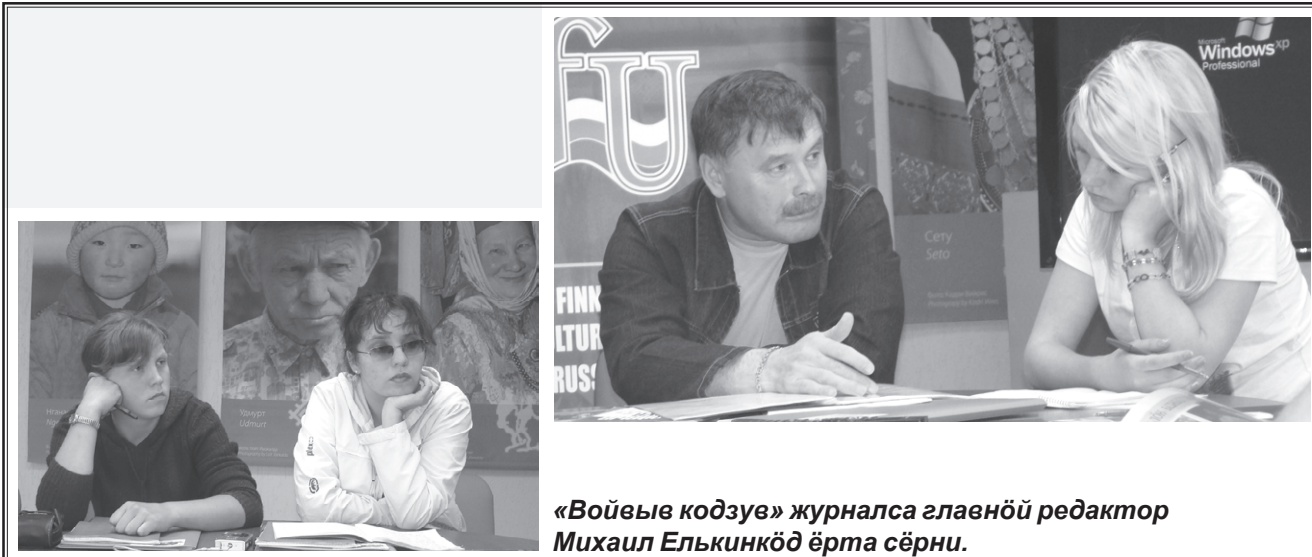
сылы сийö воö сьөлöм вылас. И пасйис, мый «Логос» лист бок и водзö кутас сөвмыны, паськавны.

Тайö лист боксö öтуввезй-ысь поэяс аддзыны сора 7 лун-сянь, сэки сийös медводдзаясь петкөдласны йöзлы. И сэксаянь жö быдөн вермас пыравны тайö лист бокас, донъявны гижөдъяссö да юксыны асланыс мөвпъясөн ли-тература радейтысьяскөд. И, гашкö, мыйкö содтыштны, вежны либö висътавны лист боксö лö-сьөдысьяслы аттьöалана кывъяс.

«Логос» лист бокысь жö ме тöдмалис мыйсюрö и ачыс Нина Обрезкова йылысь. Чужлöма сийö Удора районса Слөбöда сик-тын, а кывбуръяссö вуджөдöма эстон, финн, венгр, удмурт, мор-два, роч, болгар, ангия кывъяс вылö. Сийö пырö Россияса гижы-сьяслөн котырö. Кыдзи висъталис Нина Александровна, сийö öтув-везйын весиг нуөдö аслыссикас мастер-класъяс, гижасьö том гижысьяскөд да сеталö налы сөветъяс.

Öкмысöд Гожся университет. Велөдчан здукъяс. Ставöн сюся кывзöны, ставсö сюркнялöны пель сайö...

«Войвев кодзув» журналса главнӧй редактор
Михаил Елькинкӧд ӛрта сӛрни.

Виктория Жангурова
Сыктыевкар

Июнь тӧлысса 29-ӧд лунӧ юркарын воссис том гижысь-яслӧн Гожся университет. Сыкӧд ӧттшӧтш Россияса финн-йӧгра культура шӧринын вӧли котыр-тӧма «Единство и разнообразие» фотовыставка. Сӧйс дасьтӧма Кадри Вийрес, а отсасьӧмаӧсь Эстонияса Художествоа академиясь студентъяс.

Быд фото вылын петкӧдлӧма олӧма йӧзӧс, кодъяс кутӧны да видзӧны на ас войтырлысь традицияс. Пӧльясӧс да пӧчъясӧс петкӧдлӧма йӧзкостса паськӧмнас.

Меным сьӧлӧмӧдз йидзис тайӧ экспозицияс. Та вӧсна шуи тӧдмасьны да варовитыштны гӧсьтьяскӧд. Менӧ пыр жӧ нимкодъӧдис, мый найӧ чолӧмасисны мекӧд комиӧн. Кызвынсӧ ми сӛрнитӧм, дерт жӧ, рочӧн, но юаси и англия да финн кывъяс вылын.

– Чолӧм!

– Видза оланныд! Кыззи тиянӧс шубӧны?

– Йосеп (Joosep).

– Тыну (Тӧну).

– Кымынӧдысь нин тӧи воинныд Комиӧ?

Йосеп, Тыну: – Медводдзаясь.

– Кыззи тиянӧс вочаалисны коми войтыр?

Йосеп, Тыну: – Миянӧс пӧся примитисны финн-йӧгра культура

шӧринын. Миян вӧли нин Гожся университетын велӧдчысьяскӧд тӧдмасын рыт, аддзылим некымын коми йӧзкостса ворсӧм, йӧктӧм, сӛрнитыштӧм коми войтыркӧд. Миянлы ӛна воис сьӧлӧм вылӧ тайӧ аддзысьлӧмыс.

– Тиян серти, сьӧкыд-ӧ сӛрнитны комиӧн?

– Эг гӧгӧрво, мый сэтшӧмыс «сьӧкыд»?

– Difficult (англия кывӧн – сьӧкыд).

Йосеп: – Ме серти – да. Колӧ быд лун сӛрнитны коминас, кывзыны мукӧдсӧ да сюркнявны пель саяд. Сӧмын сӛки позяс кокниа варовитны йӧзкӧд. Меным ӛнджыка кажитчӧ рочӧн сӛрнитны, ӧд ми сийӧс велӧдлим школаын на.

– Тӧи воинныд миянӧ Эстонияса Художествоа академиясь. Висьталыштӧй тайӧ велӧдчанӧн йывсьыс.

Йосеп: – Ме неважӧн помалӧ академиясӧ. Велӧдчи сӛнӧ куим во, серпасаян да фотография факультетын. Меным, дерт, ӛнджыка кажитчӧ серпасасьны. Серпасӧн позьӧ петкӧдлыны йӧзлысь сямсӧ, культурасӧ, пытшкӧс мирсӧ. Серпас вылын йӧз быттӧ ловъяӧсджыкӧсь. Фотография жӧ татшӧм позянлунсӧ оз сет.

– А тиянлы, Тыну, мый ӛнджыка кажитчӧ: серпасасьны либӧ фотографияс вӧчны?

Тыну: – Меным тшӧтш жӧ кажитчӧ серпасасьны. Ме сӧглас Йосепкӧд, мый серпас сетӧ авторыслы унджык позянлун петкӧдлыны мортлысь аслыспӧлӧслунсӧ.

– Тӧи зэв ыджыд удж вӧчинныд, медым дасьтыны выставкасӧ. Мӧдӧчанныд-ӧ кытчӧкӧ виль снимок-серпасъясла?

Йосеп: – Тайӧ выставка вылас ми петкӧдлам экспедициясын вӧчӧм снимокъяс. Найӧс чукӧртӧны комын во нин. Асьным ми вӧлим Москваын, Санкт-Петербургы, Волгоградын, Ярославлы. Ӧнӧ мӧдӧдчам Изьва да Чилимдӧн районъясӧ виль фольклор материалла. Ми кӧсьям нӧшта на сӧвмӧдны заводитӧм темасӧ.

– Зэв ыджыд аттьӧ сӛрнысь. Ме сиа тиянлы шедӧдны виль творческой вермӧмъяс. Мед тиян кӧсйӧмъясныд збыльмасны. Айта! (Эстон кывӧн «айта» – «аттьӧ»).

Найӧ нюмдӧсны да тшӧтш жӧ аттьӧалисны сӛрнитӧмысь.

Ме эськӧ унатор на юаси тайӧ енбиа том йӧзыслысь, но воис кад янсӧдчыны. Чайта, Йосепкӧд да Тынукӧд тайӧ аддзысьлӧмыс менам абу на бӧръя. Водзын уна кӧсйӧм. и мед найӧ збыльмисны, колӧ нырчыны да ӛна уджавны.

Ксения Панюкова,
Шойнаты сикт, Кӧрткерӧс район

Лӧддза-номъя комынӧд лунӧ ми, Гожся университетын велӧдчысьяс, ветлім «Коми гор» телерадиокомпанияӧ.

Медводдзаӧн миянӧс вочааліс «ас му вылын» уджтас нуӧдысь Марина Третьякова. Сійӧ тӧдмӧдіс миянӧс «Коми горысь» техник Иван Королёвкӧд да «Вести-Коми» уджтас нуӧдысь Татьяна Киневакӧд. Ассьыс уджсӧ бура тӧдысь тайӧ кык мортыс зэв аслыссикасӧн, серамсорӧн тӧдмӧдісны миянӧс асланыс интереснӧй, но сійӧ жӧ кадас сьӧкыд уджӧн.

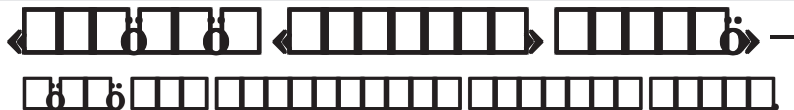
Иван да Татьяна нуӧдлісны миянӧс «Ас му вылын» уджтаслӧн павильонӧ. Ми зэв окотапырысь импровизируйтӧм веськыд эфир, пукалім передача нуӧдысьлӧн да гӧсьтъяслӧн улӧсьяс вылын. «Нуӧдысь» юасис, а «гӧсьтъяс» вочавидзалісны да ас йывсьыс висьтасисны.

Та бӧрти ми пыралім режиссёрлӧн да сылы отсасьысьяслӧн кабинетӧ – аппаратнӧйӧ. Миянлы петкӧдлісны, кызди веськыд эфирын вежелӧны камераяс да гижӧны титръяс. Ӧткымынӧн пельпом вылас кутлісны вит килоа видеокамераяс!

Сэсся миянӧс колльӧдісны «Вести-Коми» уджтаслӧн павильонӧ. Ми тӧдмасим телесуфлёрлӧн «уджӧн» да аддзылӧм, кызди тайӧ вӧчсьӧ.

Меным зэв ӧна кажитчис тӧдмасьны телевидениеса журналистъяслӧн уджӧн.

Ирина Ивашёва,
Сыктывкар

Ичӧтсьянь миянӧс велӧдӧны зильны, но нӧшта колӧ аддзыны ас пытшсьыд енбиалун. Зэв этшаӧн вермӧны вӧчны тайӧс. Сьӧлӧмыд радлӧ, кор тӧдан, мый Коми муын эм татшӧм йӧзыс. Алексей Поповлы мойвиӧма аддзыны енбисӧ да лоны тӧдчана гижысьӧн, драматургӧн, сійӧ сизимӧд во нин веськӧдлӧ «Би кинь» журналӧн.

Чужліма Алексей Вячеславович Кӧрткерӧс районса Ыджыдвидз сиктын. Вась воыскӧд быдмӧмаӧсь прӧстӧй зонъясӧн, ворслоӧмаӧсь дзебсясьӧмысь, вӧдныясь, радейтлӧмаӧсь чукӧртны мича изъяс, кампет коръяс, истӧг кӧрӧбъяс да збыльысь эскылӧмаӧсь серамбана приметаясӧ. Шуам, колӧ пӧ лыддыны юр весьтад лэбысь самолётъяс. Сӧӧд самолёт лэбигас колӧ бергӧдчыны и кутшӧм нылӧс медводдз аддзан мыш сайсьыд, сы вылӧ и ковмас гӧтрасьны. А кодӧс аддзӧма Алексей, ми тӧдам сылӧн «Сӧӧд самолёт» висьтысь.

Школаын Алексей абу зэв бура велӧдчылӧма.

– Менам ичӧтик фотография ӧшаліс весиг «Они позорят школу» гижӧд улын, – висьталӧ сійӧ. – Уна во мысти менсьым ыджыд фотография нин ӧшӧдісны сэтчӧ жӧ, но нимсӧ вежисны – «Ими гордится школа» гижӧд улын нин.

Олӧмас ассьыс призваниесӧ Алексей вячеславович аддзӧма гижысьлӧн да журналистлӧн уджын. Медводдзаысь музаяс локтӧма сы дорӧ, кор

сійӧ служитӧма армияын. Буретш сэки Алексей Попов ыстӧма ассьыс висьтсӧ «Войвыв кодзув» журналӧ. Весиг абу надейтчӧма, мый журналас петас висьтыс да полӧма, мый корасны сьӧм сійӧс йӧзӧдӧмысь. Но ӧд петӧма, да и гонорар на мынтӧмаӧсь, и сэкса кадӧ абу этша – 76 шайт 80 ур.

Армия бӧрти Алексей попов уджалӧма «звезда» газетын, телевидениеын, радиоын да газетъясын. Миян дінӧ, том гижысьяслӧн Гожся университетын велӧдчысьяс дорӧ, сійӧ воліс кызди «Би кинь» журналса шеф-редактор.

– Миян журнал арталӧма челядьлы вылӧ, – шуӧ Алексей Вячеславович. – Ми, редакторъяс, арлыдаӧсь нин, гашкӧ, ӧг тӧдӧй, мый колӧ ӧнія зонпоснилы. Ті матынджыкӧсь ичӧтъяслы, гашкӧ, туйданнӧд миянӧс, кутшӧмӧн кӧсйӧны аддзыны челядьыс журналсӧ, мыйӧн найӧ интересуйтчӧны, мыйӧн «лопалӧны».

Медым миянысь артмисны тӧлка журналистъяс, Алексей Вячеславович шуис миянлы ышӧдана кывъяс:

– Олӧмыс пыр сетӧ мыйкӧ выльӧс. Колӧ пыр велӧдчыны. Энӧ полӧй йӧзсьыс, велӧдчӧй сёрнитны, кывзыны да «восьтны» мортсӧ. Журналист – тайӧ и психолог, и артист. Воӧдчӧй мортӧдзыс, пыдди пуктӧй сійӧс. Окота, мед быдӧнлы тӧянлы уджыд воис сьӧлӧм вылад, мед радпырысь асывьяснас мунінныд удж вылӧ и сідз жӧ радпырысь рытъяснас локтінныд гортад.

Том гижысьяслӧн ӧкмысӧд Гожся университет

«Ловъя кыб», 2 (28) петас

2009 вося сора 3 лун

Адрес: Сыктывкар, Ленин нима улица, 73 керка, Россия Федерацияса финн-йӧгра культура шӧрин

Редколлегия: Виктория Жангурова, Ирина Ивашёва, Анастасия Колоколова, Ия Ладанова, Вера Логинова, Ксения Панюкова, Алексей Печеницын, Диана Прокушева, Светлана Стрекалова, Юлия Хозяинова, Василий Чупров

Петас вӧсна кывкутысь – Павел Симпелев